

Missziói Magazin

1998/3

Az Evangélikus Missziói Központ kiadványa

„...a növekedést Isten adja”

TANÍTÁS ÉS MISSZIÓ

A szószéket, amelyre másfél évtizeden át állított az egyház Ura, kerek harminc éven át katedrára kellett átcserélnem. Gyakran teszem fel magamban a kérdést: élek-e, mint teológiai tanár ezen a poszton is az evangélizáló lelkület lehetőségével?

A missziói parancs (Mt 28, 18-20) minden keresztyénre kötelező mondatában elválaszthatatlanul összetartozik a kettő: *misszió nélkül a tanítás, tanítás nélkül a misszió lesz csonka*. Sok példát lehetne felhozni ennek igazolására akár Jézus, akár az apostolok életéből. Gondoljunk csak Já-

nos evangéliumának 8. fejezetére, ahol egyfelől azt olvassuk, hogy Jézus „korán reggel ismét megjelent a templomban, és az egész nép hozzásegeregett, ő pedig leült, és tanította őket”... másfelől mindjárt ezt követően kemény szavakkal ostromozza, misszionálja a farizeusokat. Az apostolok is Antiókiában a törvénytől és a prófétákról tanítottak a zsinagógákban, majd a

népnek hosszabb evangélizációt tartottak. Ki is ülték őket még a határukból is: ApCsel 13, 14-52.

Tudjuk, hogy mindannyiunknak más-más lelki ajándékai vannak. Némelyiknek a „tudomány beszéde”, másoknak a hit ajándéka, ugyanazon Lélek által! Ám mindkét esetben, ha a hangsúly más is, közös cél a tudásban és a hitben való növekedés.

Az egyháztörténet teológiai tudományát is akkor szerettem meg, amikor a múlt eseményeiben és kimagasló személyeiben egykori professzoraim fel tudták csillantani a Szentlélek munkálkodását és a személyes Krisztus hit erejét. Magam is erre törekszem. Különösen az ébredéstörténet és a misszió munkásainak életrajzai segíthetik elő, hogy tudásban és hitben egyaránt növekedhesünk.

Dr. Fabiny Tibor

Válasszuk ki együtt az MM új címét!

Örömmel tapasztaltuk az elmúlt hetekben, mennyire megmozgatta Olvasóink fantáziáját az a felhívásunk, miszerint találo címet keresünk a Missziói Magazinnak. Olyan címet keresünk, amely kifejezi e magazin jellegét, küldetését, nem szokványos, nem „elcsépett” s nem használja még címként egyetlen más kiadvány sem. Tucatnyi levél több-tucatnyi ötletét adjuk most közre. Döntésre még mindig van lehetőség, kérjük olvasóinkat: EGY-et válasszanak ki, s szavazatukkal támogassák. A három legtöbb szavazatot kapott cím közül a Szerkesztő Bizottság választja ki a legtalálóbbat. Íme a javaslatokból:

HÍDÉPÍTÉS, MUNKÁRA FEL!, OLTATHATLAN FÁKLYA, MÉCSÉS, VÁRLAK, ÜZENET, TEÉRTED, VISSZFÉNY, MAGVETŐ, AJTÓ, MENTŐÖV, HÍRHOZÓ, FOLYÓVÍZ, OLTÁR, KOVÁSZ, SZŐLŐSGAZDA, IGAZGYÖNGY, TERMŐFÖLD, FELEBARÁT, VIRRADAT, FÉNYBEN, NYERESÉG, HÁLÓ, SEGÍTÜNK, MEGÚJULÁS, IRGALOM, SZÁRBASZÖKKENÉS, FÉNYSZÓRÓ, KESKENY ÚTON, ÉLETKEPEK, FORRÁS, HÍRADÓ, FORRÁSVÍZ, ODAADOTTAN, KÜLDETÉSBEN, „MINDEN NÉPET!”, „ELMENVÉN”, ÉBRESZTŐ, „HIRDESSÉTEK!”, HARSONA, KÉVEKÖTÉS, „ENGEM KÜLDJ!”, ZÁPOR, LÁNG, FUTÓTŰZ, CSENGŐ, FÁKLYA, ÜSTÖKÖS, NYOMDOK, ÉLETMENTŐ, START, MENETREND, TANÚ, HÍRVIVŐ, HÍD NAPRAFORGÓ

Címlapfotónkhoz:

Észrevevesszük-e még a növekedés igazi csodáit a természetben, gyermekeinkben, unokáinkban? Rá tudunk-e csodálkozni arra a növekedésre, ami nem az emberi teljesítmény sokszor veritékszagú erőfeszítése, hanem igazi ajándék, meglepetés? Isten ajándéka, meglepetése! Nem feltétlenül százalékban is mérhető mennyiségi gyarapodás, hanem belső, minőségi változás, újulás, növekedés. Olyan csoda, amiről az első keresztyénnel kapcsolatban olvashatunk az Apostolok Cselekedeteiről szóló, ha úgy tetszik, első missziótörténetben: „Az ÚR pedig napról napra növelte a gyülekezetet az üdvözülőkkel.”

Misszió egyetemisták között

„Nem középiskolás fokon...”

Az evangélium személyre szóló meghirdetése nyitott szellemű és érdeklődő, vagy éppen kritikusan kérdező egyetemista fiatalok számára speciális módszereket igénylő feladat, kihívás a javából. Pánagyánszky Ágnes egyetemei lelkész-nő öt éve áll ebben a szolgálatban. Tapasztalatairól, eredményeiről, jövőbeni terveiről kérdeztük.

Talán naiv a kérdés, de mégis, miért van szükség egyetemi gyülekezetre?

Szolgálatunkkal egy olyan csoportot tudunk megszólítani, melynek tagjaira a társadalom szempontjából komoly felelősség hárul. Ezek a fiatalok a jövő orvosai, tanárai, mérnökei stb. Rajtuk keresztül missziót fejthet ki az egyház, szakkifejezéssel úgy mondanám: „missziói befektetés” a velük való közösség kiépítése, az egyházba való integrálásuk elősegítése. Ez persze hosszú távú cél. De vannak egész konkrét megfontolások is: a vidékről fővárosba kerülő főiskolások, egyetemisták elszakadva az otthoni gyülekezetüktől, egy kicsit honatlanná válnak. Becsöppennek egy új életformába. Mi ezt a gyülekezeti szinten jelentkező hiányt szeretnénk pótolni a magunk lehetőségeivel

Az otthoni gyülekezetből való, sokszor igen hosszú

– a négy-öt éves egyetemi időszakra gondolkodás – kiválás bizonyára a nehezebb vissza-illeszkedés veszélyével is jár.

Igen, ez általános tapasztalat. Éppen ezért szeretnénk a folyamatosságot biztosítani, és fontosnak tartjuk, hogy az egyház megkeresse ezeket a fiatalokat. A gyülekezetért és az egyházért érzett felelősség ébren tartása, megerősítése is nem titkolt szándékaink közé tartozik.

Kik látogatják a gyülekezetet, s hogyan lehet elérni a fiatalokat?

A legkönnyebb dolgunk akkor van, ha valamilyen korábbi gyülekezeti kötődéssel – például: konfirmáció – számolhatunk, hiszen van mire építeni. Az igazi kihívást az olyan fiatalok jelentik, akiknek az esetében nem feltevéseink ilyen alapokat. Úgy kell megszólí-

tanunk őket programjainkon, rendezvényeinken, hogy vonzónak, érdekesnek találják azt, amit mi kínálunk. A hívogatást több csatornán keresztül végezzük: a főiskolákon, egyetemeken plakátokon hirdetjük az alkalmakat, s terveink szerint ösztől minden felsőoktatási intézményben állandó helyen találhatják majd meg hirdetőmányaikat az érdeklődők. Egy másik út a fiatalok felé az a tetsző kiadású programfüzet, amelyet minden szemeszter elején kézbe adunk. Ez a kiadvány ökumenikus, tartalmazza római katolikus és református egyetemi gyülekezet féléves programját is. Elérési lehetőségeket, missziói hétvégék, ifjúsági istentiszteletek tervezetét nyújtjuk át. A harmadik mód pedig az egyetemi oktatók bevonásával történő közeledés: számukra is szervezünk találkozókat, melyeken az egyház helyzetét

lás, hanem mi magunk vagyunk A GYÜLEKEZET. Bátorítjuk persze tagjainkat, hogy ha tehetik, hétvégén látogassák az otthoni ifit, az istentiszteletet. Az egyetemi gyülekezet havi egy alkalommal tart ifjúsági istentiszteletet, átlag 20-40 fő részvételével. Tartunk konferenciákat, ifjúsági hétvégeket, melyeken egy-egy téma alaposabb körüljárására van mód. Ilyen volt például a Mária-kultuszról szóló, igen érdekes, vitákat sem nélkülöző alkalom.

Mit lehet elmondani a gyülekezet szervezeti felépítéséről?

A lelkész mellett egy évente megválasztott, nyolc fős presbitérium működik, hasonló felelősségteljes módon, mint a nagy gyülekezetekben. Felügyelőnk nincs, hiszen az elmúlt évek tapasztalatai szerint jól működik a közös felelősségvállalás és a demokratikus vezetés.

Mi volt az utóbbi hónapok legkiemelkedőbb eseménye?

Igazi ünnep volt az öt éves evangélikus egyetemi gyülekezet születésnapja, melyen a zsúfolásig telt MEVISZ nagyteremben református, római katolikus fiatalok is velünk ünnepeltek, adtak hálát Istennek. Szép bizonyíték, hogy különböző felekezetekhez tartozó ifjúság ilyen nyitottan és keresztyéni szeretettel közeledik egymáshoz, érdeklődve a másik egyház sajátosságai iránt, ezzel önmagát is gazdagítva.

Milyen reménységgel tekint előre az értelmiségi fiatalok közössége?

Feladatunk adott: mai módon, érthetően, hittelesen megmutatni, hogy ebben a világban is lehet és érdemes keresztyénként élni. A hit soha nem lehet idejétmúlt. Bízunk abban, hogy a ma egyetemistái a jövő évezred evangélikus egyházának felelős tagjai lesznek, s magatartásuk, a következő generáció számára is példaeértékű lehet.

Köszönöm a beszélgetést.

Kőháti Dorottya

vizsgáljuk a felsőoktatásban. Fontos a nyitásnak ez a formája is.

Milyen összejövetelek várják a már megszólított, kíváncsi, közösséget kereső fiatalokat?

Évek óta „fix” programunk a hétfő esténkénti, 7-től 10-ig, fél 11-ig is eltartó alkalom, melyen játék, éneklés, beszélgetés mellett áhitattal és előadások hallgatásával igyekszünk az egyház, a Biblia, a hitmélyítés, a keresztyén felelősségtudat témájában információkat adni és kapni. A program teaházzal ér véget.

Kicsit hasonlít egy hagyományos ifjórúthoz?

Igen, de van egy lényeges különbség: a cél itt nem a nagyobb gyülekezetbe való integrá-

Bonifatius, a „favágó” misszionárius

Bonifatius
keresztel

A püspök
mártírhalála

Az őskeresztyének életét teljesen áthatotta a Krisztussal való találkozás, az a hit, hogy Ő még az életükben visszajön. Az őskeresztyének egészen az üldözések végéig katakombákban, illegálisan jártak össze, életük állandóan veszélyben forgott, mégis bizonyossátevő lélekkel hirdették a Megváltó evangéliumát. Attól kezdve, hogy a kereszténység a Római Birodalom elfogadott, sőt államvallásává lett, minden megváltozott. A keresztények életét már nem fenyegette az arénabeli öldöklés. Kialakult császári segédlettel az egyház struktúrája, az eddig együtt élő és szolgáló papok és laikusok elkülönültek, klérussá illetve tömeggyházzá váltak. A birodalom bukása után a hatalmi vákuumot is az egyház töltötte ki. Így vált az üldözött egyházból intézmény és világi hatalom.

A missziós lendület is átalakult. Az egyén életét a hit már nem úgy töltötte be, mint az apostolokat, mondhatnók azt is, hogy többségében névlegessé vált a kereszténység. A misszió feladata sem az volt, hogy mindenki személyesen megismerje, és elfogadja Krisztust, mint Megváltóját, hanem az, hogy a római egyház „fennhatósága” minél nagyobb területre, minél több emberre kiterjedjen. A misszió tehát inkább nevezhető hódításnak, mint hitre térítésnek. Ennek a kornak a térítői elsősorban a fegyveres hódítók, ők szereztek meg a hatalmat a terület felett, a szerzetesek pedig a kultúra felett.

Bonifatius (680-754) is egy ilyen szerzetes volt. Angliában született, monostorban nevelkedett, és 30 évesen szentelték pappá. Itt tanulta meg a római pápa iránti engedelmisséget, és itt kezdte nyugtalanítani a kontinensen élő pogányok helyzetét. 716-ban elhatározta, elmegy a frízek közé, a mai Hollandia területére, de sikertelen volt az útja. Két évvel később elment a pápához, mert rájött arra, hogy az ő támogatása nélkülözhetetlen a misszióhoz. A pápaság ekkor már egyre erősödő hatalom. Rómában megkapta a támogatást, de ez meg is határozta küldetését: többé már nem független misszionárius, hanem Róma küldötte azzal a megbízatással, hogy építse ki a pápai fennhatóságot Közép-Európában.

Miután három éven keresztül a frízek között élt, tanított, térített és keresztelt, visszatért Rómába, ahol II. Gergely pápa Germánia missziós püspökévé szentelte. Germániában munkája során jó hírnévre tett szert azért a bátorságáért, ahogyan megoldotta a térítés nehézségeit. Sok névleges keresztény, akiket korábban kelta misszionáriusok térítettek meg, visszatért a pogány szokásokhoz, újra belekeveredtek a szellemidézés és a mágikus cselekvések fogságába. Bonifatius drasztikus lépésre szánta el magát, s szó szerint a pogány kultusz közepébe

csapott: Geismarnál nagy tömeget gyűjtött össze, ahol Thor (Donar) viharisten szent tölgyfája állott, és végignézette velük, hogyan vágja ki a fát. A germánoknak megrendítő élmény lehetett, amikor kiderült, hogy nincs semmiféle természetfeletti erő sem a fában, sem az istenben, akit tiszteltek. Megingott a hitük benne, ugyanakkor Bonifatiusnak és Istenének a tekintélye megnőtt. Bonifatius két legyet ütött egy csapásra: meggyengítette a pogány hitvilág gyökereit, és lerakta a Krisztus-hit alapjait. A fából, – amely a legenda szerint, amikor eldőlt, négyfelé repedt, és részei a kereszt egyenlő hosszú szárai-vá álltak össze – keresztény kápolnát épített.

Bonifatius fellelkesült sikerén, s tovább folytatta a pogány kultuszhelyek, templomok rombolását. Ekkor azonban egy püspök ezt tanácsolta neki: „esztelenség az erőszak, értelmesebb, ha faggatjuk őket isteneikről, érdeklődünk származásuk, eredetük felől, ha próbáljuk megérteni gondolatvilágukat, majd ezekben ellentmondásokat és képtelenségeket keresünk. Ettől megszűnnek, megtörnek, majd megtérnek Krisztushoz.”

Nem volt azonban elég a pogányság pusztítása illetve a meggyőzés ahhoz, hogy itt egyház épüljön. Az egyházépítéshez papokra, szerzetesekre, apácákra volt szükség. (Szent István királyunk is ezért hívatta őket külföldről.) Így hát kolostorokat hoztak létre – köztük a fundai kolostort, amely az akkori Germánia szellemi központja lett, ahol az új, bennszülöttekből álló klérus képeztek. Pápai felhatalmazással egyházmegyéik alakultak, amelyeknek élére Bonifatius – most már mint Mainz érseke és apostoli nuncius, azaz a pápa szószólója – püspököket nevezett ki.

Pályájának végén lemondott az adminisztratív egyházi munkáról, és visszatért a frízek közé, ahol sokan voltak még pogányok. 754-ben Dokkumnál ötven társával a már megtérteket éppen bérmálni akarta, amikor egy sereg pogány fegyveres megtámadta, és lemészárolta őket.

Bonifatius maradandó munkát hagyott hátra maga után: lerakta a német egyház alapjait, a germányságot a kereszténységhez, Európához kötötte. Munkáját sosem önérdékből tette, hanem belső indíttatásból. Megtanulhatjuk tőle, hogy nem elég lelkesedni. Kell háttér, kell egy szervezet, amely támogat, és munkánkat hivatalossá, elfogadottá is teszi. Fontos, hogy a nép között éljünk, értsük meg gondolkodásukat, kultúrájukat és ne kívülről misszionáljunk. Életének, munkásságának tanulságai ma is segíthetnek, hogy előbbre vigyük Isten Országának ügyét, és Krisztushoz segítsünk közeli és távoli népeket.

Farkas Sándor teológus hallgató

Misszió kell! Dialógus kell! Mindkettő lényeges, esszenciális tevékenysége az Egyháznak, isteni alapon, hiszen Istenünk is dialógust folytat az egyes emberrel és népével. Ugyanerre bátorít is, hogy mi, népe tagjai is ugyanezt tegyük, másfelől missziót végezz, amikor Jézus Krisztust küldi közénk és általa ad mandátumot is. Kizárásos alapon, mindkét fogalommal kapcsolatban mondjuk meg negatív, hogy mi nem:

A misszió *nem luxus*, nem kiváltságosak tevékenysége, nem néhány ember hobbyja, nem idejétmúlt vállalkozás, nem is egyik vagy másik felekezet speciális munkaága, hanem az egész egyház ügye.

A dialógus *nem kompromisszum*, megalkuvás, a missziói funkció amputálása, nem árulás, az ügy cserbenhagyása, nem pótcselekmény a missziót helyettesítendő. Nem abszolutizálható a misszió eszközeként, de használható eszköz lehet a kontaktuskeresésben.

A misszió magábaöleli a dialógust, a dialógus még nem biztos, hogy misszió.

Akár egyik, akár másik fogalomtól félünk, az rossz. A szeretet kiüzi a félelmet, a félelem rossz tanácsadó, ez még egy tágabb területen is érvényes, a felekezeti, vagy vallásközi dialógusban is...

A misszió mindig a „*Missio Dei*” alapján történhet az egyházban és nem önálló vállalkozásként, emberi „kitalációként”. „*Ahogy engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket*” – mondta Jézus, vagyis saját isteni küldetése az ő küldetésének alapja és modellje. Minden más kérdés: a kihez, a milyen mondanivalóval, a hogyan? – csak szekundér kérdés ehhez az alapvető kérdéshez képest!

A dialógust maga a Szentírás tárja eléink: elejétől végéig a Biblia dialógus történetek sora. Ádám-tól-Évától a Jelenések könyvének Jézus Krisztusáig és menyasszonya válaszáig: „*Bizony, jövel Uram!*” A szentírási könyvek egy része is dialógus és nem aranymondás, nem is absztrakt tételek gyűjteménye, nem közmondás gyűjtemény stb.

Címünkben a „vagy/és” kötőszó jelzi azt a feszültséget, amit kimondva, kimondatlanul érezhetünk a mai missziológiában és missziói életgyakorlatban egyaránt.

Misszió vagy/és dialógus?

(részletek a piliscsabai missziói konferencián elhangzott előadásból)

Jézus, a beszélő Isten, vagy így is mondhatjuk: a magát kinyilatkoztatni akaró Isten inkarnációja, aki az Atyával is beszélő viszonyban van gyermekkorától keresztthaláláig. Nem ír le egy sort sem, de tanítványaival és az útonlevőkkel állandóan beszélget, a dialógus létformája. Tanítványait is kettésével küldi ki, hogy egymással is beszélgessenek. A jeruzsálemi rabbi-képző igazgatóját idézem: „*Tudta a ti Mesteretek, miért küldte ki kettésével a tanítványokat, mert az igazság nem egy ember birtoka, ahhoz két pólus feszültsége szükséges... Két pólus között ível a szikra...*”

A zártság mindenképpen misszióellenes, aki nem áll szóba partnerével, az elássa kincsét, talentumát, még akkor is ha beszél, proklamál, de nem veszi komolyan a válaszadó partnert. Szeretném, ha missziói felelősséget érző Testvéreim nem éreznék rosszízű szónak a dialógust! Előre ítéletet mondani nem szabad a misszió érdekében. A dialóguskészség hiánya az eredményes misszió halála, de legalábbis akadálya lehet...

A misszió Istennel folytatott állandó dialógusban képzelhető csak el. Ha az ezirányú dialógus megszűnik, nem lesz hiteles mondanivalónk embereknek sem. Aki csak Istenről beszél, de Istenhez nem, az lassan objektivizálja, tárgygyá alacsonyítja Istent az élő személyes kapcsolat helyett. Az imádság a misszió állandó háttere. A missziói elkötelezettségű tanítvány mindig, minden formában, szüntelenül Ura elé tárja azt, ami a szívében van. Természetesen szava echo jellegű visszhang, a kezdé-

ményezés Uránál, megszólító Mesterénél van, aki újra és újra zörget és kopog. Hallesbyt idézve: „*Az imádságban az ember beengedi életébe a Mestert, hogy az Ő erejével élhessen és szolgáljon...*”

Ez a fajta dialógus nem maradhat a beszélgetés szintjén csupán, a párbeszéd fogságában. Ki kell jönni a belső szobából az utcára. Az tud az apostolok lován vagyis gyalog járni, menni az úton, aki időnként térdelni is tud. Ahogy a legjobb prédikációk is térden születnek, úgy a másik ember eléréséhez is az erősítést a belső szobában kapjuk. Ez a jézusi kettős mozgáshoz tartozik: „*Jöjjetek énhozzám mindnyájan... és menjete mindenhová, mindenkihez, minden emberhez!*” A benső szoba csendje (nem üres csendje) és a missziói parancs egymást kiegészítik. A benső szoba a „töltő állomás”, ahol felvesszük az útra szükséges üzemanyagot, és ha kifogy újra visszatérünk...

Az imádság egyik tipikusan missziói vonatkozású formája a közbenjáró imádság, van ahol az egyház imádságának, oratio oecumenicanak mondják: könyörgés másokért. Ez nem a farizeusi öndicsérő imádság műfajába tartozik, hanem az ábrahám, mózesi, jézusi imádságok sorába. Semmi köze a göghöz, de köze van a reménységhez, abban a tudatban, hogy Istennél semmi sem lehetetlen...

Az Ő szent ügyét még mi is szolgálhatjuk a misszióban, még a dialógust is felhasználva. Az egyház missziója telve van megtelepítésekkel...

Dr. Hafenscher Károly

„FENT DOLGOZNAK...”

A piliscsabai misszió konferencián a szomszédos országok, egyházak küldöttei is szót kaptak. Az alábbiakban ebből szeretnénk ízelítőt, de egyben imatémákat is adni!

MUNKÁCSRÓL – Lautner Erzsébet:

Ketten érkeztünk Munkácsról, mindketten evangélikusok vagyunk. El kell mondanom, hogy közel 50 éve nincs Kárpátaljának evangélikus gyülekezete. A maradék beolvadt a református gyülekezetekbe. Munkácson ötven vagyunk evangélikusok. Nagyon örülünk minden segítségnek, minden testvérnek, lelkésznek, aki Magyarországról közénk jön, igével szolgál, iratanyagot hoz, vagy küld nekünk. Missziói munkára Ukrajna területén nagy szükség van és lehetőségek is kínálkoznak. Missziói iskola is működik, ahol fiatalokat képeznek ki gyülekezetben és misszióban való szolgáló, tevékeny részvételre.

ALSÓSZELIBŐL – Kovács Róbert:

A szlovákiai Magyar Evangélikus Misszió köszöntését hozom, és először néhány számadattal szeretnék szolgálni. A század elején Szlovákia területén mintegy 30 ezer magyar anyanyelvű evangélikus élt. Ez a szám napjainkra kb. 12 ezerre csökkent. Ennek okai közismertek. Álmodom és tervem a misszió megelevenítése, ezért hoztuk létre – polgári szerveződésként – az Evangélikus Missziót, mely magyar anyanyelvűek közt végzi munkáját. Újságunk rendszeresen jelenik meg és missziói hírekkel, írásokkal szolgál. Közgyűlésünk azzal a kéréssel fordul az anyaországi Evangélikus Egyház felé, hogy hittankönyvekkel, gyermekeknek, fiataloknak szóló irodalommal segítsék az ifjúság, a konfirmandusok között folyó szolgálatot.

VAJDASÁGBÓL – Dolinszky Árpád:

El szeretném mondani röviden, mi is történt nálunk a tavalyi konferencia óta. Tavaly ősszel nagyon elfáradtam, kimerült voltam, úgy éreztem: elég volt! Akkor, egyik éjszaka igével bátorított Isten: „Azért fáradunk és küzdünk, mert az élő Istenben reménykedünk...” (1Tim 4, 10.) Ez az ige új lendületet adott és azóta ebben a szellemben szolgálunk tovább. A missziói munkánk inkább a belmisszióra szorítódik, szeretnénk a magunk „háza táját” rendbe hozni. A rádiómisszió fontos és jól működik a délvédeli magyar evangélikusság életében: 3 állami és 2 privát rádióban vannak programjaink. Vajdaság ma egy fehérítő búzamezőhöz hasonlít, melyen két „kaszás” dolgozik: feleségem és én végzünk lelkesítő szolgálatot. Újságunk, az „Alapkö” rendszeresen jelenik meg ezer példányban. Evangélizációkat is tartunk, nem elsősorban gyülekezeti tagok számára, hanem „világiak” felé: kultúrközpontokat, éttermeket, népközi helyiségeket bérelünk ki, ahol több százán is elférnek. Laikusok számára tanfolyamokat szervezünk, jelenleg 14 olyan szolgatársunk van, akik felolvasó istentiszteleteket, bibliaórákat tartanak, családlátogatásban vesznek részt, de nem ritka, hogy utcákon, tereken tartanak felolvasást, utcamissziót végeznek...

ERDÉLYBŐL – Kerekes Csaba:

Erdély kicsiny evangélikusságának az üdvözlését és kérését hozom: kérem, hogy imádkozzanak értünk! A mi egyházunk tagjaira a nagy vacsora példázata lehet jellemző: „földet (autót, számítógépet, új házat) vettem, ki kell próbálnom, nem mehetek, nem érek rá, van, ami fontosabb.” Az egyház, bár létezik, csak keret, amelyben megtörténhet a csoda, amikor eljön a Szentlélek, és megeleveníti a halófélben lévő lelkeket. Konkrét kéréseink a következők: szeretnénk rendszeresen részesülni az egyházi sajtó kiadványaiból, hogy felkészültségünk, odaszánásunk teljesebb legyen, ötletekkel gazdagodjunk. Szeretnénk bővíteni a kazettamissziós szolgálatot, és azt is tervezzük, hogy az anyaországból olyan testvéreket hívunk meg, akik gyülekezeti munkatársakat képeznének ki, gyermek- és ifjúsági munkára készítenék fel az erre elhivatást érző testvéreinket. Amikor Brassóban sétáltam, egy feliratot pillantottam meg egy építkezés mellett elhaladva: „FENT DOLGOZNAK!” Ez a figyelmeztetés számomra bátorítás volt: de jó, hogy fent dolgoznak! Milyen jó, hogy Isten munkálkodik és neki tervei vannak velünk is!

„Ilyen fáin ez a Jézus?!”

A következő sorok részleteket, villanásokat közölnek abból a színes, oldott légkörű biztonságtételből, melyet Orián Géza, Bp-Ferencvárosban szociális munkásként dolgozó testvérünk-től hallhattunk a piliscsabai missziói konferencián. Őt Isten az-zal a rendkívüli képességgel ajándékozta meg, hogy megtalálta a „kulcsot” a cigányemberek, különösen a gyerekek szívé-hez, értelméhez, akaratához.

A mikor arról panaszkodik nekem valaki, hogy nem sze-reti a cigányokat, mert lop-nak, elmondom neki, hogy tőlem is lóptak. Éppen egy ci-gánygyermek keresztelőjén voltam, amikor mindenemet elvitték az otthonomból: té-vét, videót, szintetizátort, ét-készletet... Abban a különle-ges élményben volt részem, hogy a keresztelői ebédet a cigány családnál saját étkész-letemből fogyaszthattam el. Nagyon felkavart mindaz ami történt, s amikor egy hívő testvéremnek elmondtam, ő így biztatott: menj közéjük misszióba! Én? Soha! – gon-doltam, de hamarosan meg-láttam, hogy az ilyen csaló-dást csak úgy lehet kiheverni, ha a gonoszt jóval győzzük meg. Sosem szerettem a cigá-nyokat, féltem tőlük. Ha va-laki alkalmatlan erre a mun-kára, az én voltam. Hívő ke-resztyén családban, jó körülmények közt, kiegyensúlyo-zott légkörben, „akvári-umban” nőttem fel, semmi kapcsolatom nem volt a „lecsú-szott” emberekkel.

Egy alkalommal egy kelet-magyaror-szági faluban jártam istentiszteleten. A faluban rengeteg ci-gány élt, a temp-lomban azonban egy sem volt közü-lük. – Miért nincsenek cigá-nyok az istentiszteleten? – kérdeztem a lelkészt. – Cigá-nyok? Mit keresnének ők itt? – volt a válasz. Azután ki-mentem a cigánytelepre. Nők, gyermekek és kutyák

sereglettek körém. – Hol van-nak a férfiak? – kérdeztem. – Börtönben! – válaszolták az asszonyok. Amikor egy pohár vizet kértem, hamarosan hoz-ták is a zavaros lét és csodál-koztak azon, hogy én elfoga-dom tőlük. Ilyet még nem ta-pasztaltak. Nem volt könnyű meginni, de sikerült... Ami-kor rákérdeztek, azt válaszol-tam: – Az én Mesterem is in-ni kért a kútnál egy nőtől. Olyan nőtől, akit mindenki megvetett, akit lenéztek, aki-től senki nem fogadott volna el semmit. – Nem cigány volt véletlenül? – kérdezték. – De – válaszoltam – ő volt a sa-máriai „cigányasszony...”

Gyermekek is jöttek és kér-dezték: – Tudja-e, Géza bá-csi, hogy Isten azért engedi meg a cigányoknak, hogy lopjanak, mert Jézus keresz-tjéből ellopták a negyedik szöveget? Elképedtem: Hogy fogom én ezeknek az embe-

dolkodni. Ez fon-tosabb, mint cigá-nyul beszélni. Amikor a börtön-ben ülő Barabás-ról beszéltem ne-kik, akit a tömeg kérésére szabadon engedtek és Jézus vállalta helyette a keresztha-lált, rácsodálkoztak: – *Ilyen „fáin” ez a Jézus?*

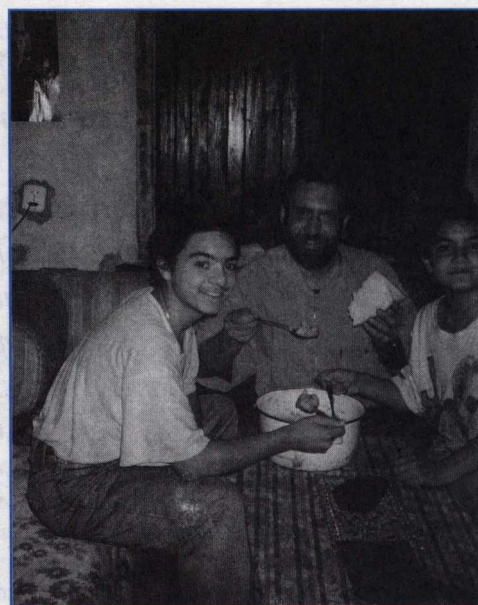
Van egy fogyatékos testvé-rem, akit gyakran magammal viszek. Mivel a cigányok szinte babonás tisztelettel néznek a fogyatékosokra, azt is mondhatnám, hogy Gábor a testőröm. Egyszer egy „in-dián” rám támadt, mert nem tetszett neki, ahogy a gyere-kek megváltoznak, megjavul-nak a bibliai foglalkozások hatására. Azt mondta nekem: – Elvágom a torkodat! Mire így feleltem: – Nem te vágod el az én torkomat, hanem én viszek majd neked kolbászt a börtönbe. Nagyon elcsodál-kozott, azt hitte, én egy erősebb „maffia”

tagja va-gyok...

Szerettem volna a ci-gány gyere-keket nem-csak focicsa-patba, de bib-liakörbe is összegyűjte-ni. Az iskolá-

ban, ahol érdeklődtem: van-e itt hitoktatás? – megenged-ték, hogy ha van rá igény, és össze tudom tartani a gyere-keket, akkor lehet. A tanárok nagy része idegösszeroppa-nás miatt hagyta el a pályát,

A három eltelt év alatt aztán megtanultam cigányul gon-

Aztalközösség

mert nem tudtak bánni ezek-ke-l az emberkéekkel. Hogy fog ez nekem sikerülni? Meg-kerestem Rontó Elemér kis barátomat, akit régóta ismer-tem, és megkérdeztem: – Van-e kedvetek bibliaórára járni? – Mi az? – kérdezte. – Most még nem áru-lom el. – mondtam. – Vajaskenyér lesz? – Igen. – feleltem. – Tea lesz? – Igen. – Akkor jövünk! Hamarosan ott ült a 20 leg-rosszabb cigánygyerek a bib-liaórán. Hogy ott is maradjá-nak, meg kellett tanulni az ő „nyelvükön”, képzeletvilá-gukhoz illően elmondani, fel-dolgoztatni a bibliai történe-teket.

Mindent összegezve azt lát-tam meg, hogy a cigányokat csak kitartással, türelemmel, szeretettel lehet meggyőzni. A fenyítés, fenyegetés, gya-nakvás, rosszhiszeműség be-zárja őket, az agresszívvábba-ka bosszúállásra indítja. Himnuszuk néhány sora így szól: „Megátkoztál, meg is vertél, örök csavargóvá tet-tél...” Ilyen torz istenképpel nem csoda, hogy inkább az ördögükkel cimborálnak, aki belevaló, csalafinta, rátermett képzeletbeli figura. Tőlünk, keresztyénektől érezniük kell, hogy Isten nem olyan, amilyennek képzelik, Isten szereti őket, és nekik is meg-bocsátott Jézus Krisztusban.

Géza bácsi csapata

„Mambu temetésekor jól láttam a fehér misszionárius kezében a KULCSOT – jelentette ki Kukurai csendes meggyőződéssel. – Rejtegette, mint mindig. Nem akarja nekünk átadni. Kértük, zaklattuk, de nem osztja meg velünk. Ott a temetésen arra gondoltam, ha most megölöm ezt a papot, elvehetem tőle. S akkor végre enyém lesz... megszerzem, amire olyan rég várok... a KULCSOT... a gazdagság kulcsát. Lehet, hogy egy napon meg is teszem!...”

A CARGO szó az angol nyelvben árut, rakományt, áruszállítmányt jelent. S ahogy ez a szó teljes mértékben ismeretlen volt Pápua Új-Guineában a fehér ember megjele-

Ehhez hasonló tengerjáró hajók manapság már hetente kötnek ki Új-Guinea partjainál. Tőlük várják a „cargo” megérkezését.

nése előtt, ugyanúgy ismeretlen volt a fogalom is, amit takar. A Cargo-kultusz, vagyis az a vallássá fejlődött mozgalom, mely anyagi javak, óriási gazdagság hirtelen, titokzatos megjelenését várja, egyidős a fehér ember ideérkezésével. Első hullámaikat az 1860-as években tapasztalták, amikor ausztrál és német hajósok, kereskedők, ültetvényesek kezdtek betelepülni az országra.

A valamivel később érkező misszionáriusok sem sejtették, hogy a túléléshez magukkal hozott „gaz-

dagságuk” – a hullámlemez tetőfedő, a vas szerszámok, európai öltözetük, konzerv élelmiszereik, könyvek és tisztálkodó eszközeik, bútoraik – milyen óriási, hosszú távú hatást vált ki a helyiekben. Azt sem gondolták, hogy a békés barátságkötés érdekében ajándékozott fejcsék és egyéb szerszámok, használati tárgyak csak mélyítik a zavarodottságot.

Mi is tehát valójában a cargo mozgalom? Leegyszerűsítve azt mondhatjuk, hogy a tradicionális

melanéziai vallás és a keresztyénség ütközésének különleges terméke. Mivel az új-guineai hit lényege a földi élet élvezetessé tétele, a jó megélhetés és gondtalanság biztosítása, ezért ezt az elképzelést rávetítették a keresztyénségre, biztosra véve, hogy a fehér misszioná-

riusok „jómódú” élete csakis hitük, helyesen alkalmazott rituáléik eredménye.

A cargo-kultusznak mintegy kétezer változatát tartják számon. A mozgalmak a bozótűzhöz hasonlítanak: fellángolnak, egy időre magával ragadnak mindenkit, majd elhalnak, de nyomukban kiégett, lepusztított falvak maradnak. Napjainkban is az Evangélium erőszakos, veszélyes ellenségeként tartjuk őket számon.

Mit jelent mindez a gyakorlatban?

CARGO

avagy égből pottyant gazda

Néhány példa a mozgalom megnyilvánulásaira

A legáltalánosabb elképzelés az, hogy az áru majd egy nagy hajón, vagy repülőgépen érkezik, hiszen a misszionáriusoknak is így jött. Sokan meg vannak győződve arról, hogy már itt is van, csak a fehérek, akik a kikötőket és repülőtereket ellenőrzésük alatt tartják, mindent lefoglaltak maguknak.

A „Vailala örület”-nek nevezett mozgalom egy óriási hajó érkezését hirdette, melyen elhalt őseik lelkei visszatérnek, hihetetlen gazdagságot hozva magukkal. A hajó várására elképzelhetetlen előkészületek történtek, az emberek abbahagyták kertjeik művelését, élelmet gyűjtöttek, áldozati oltárokat emeltek, táncokat gyakoroltak. Vezetőjük egy epilepsziától szenvedő férfi volt, aki rohamaival mintegy példát szolgáltatott a kultikus táncokhoz. Így az emberek őt utánozva forgó szemmel, vonagló testtel valóságos extázisba kergették saját magukat.

Az elképzeléshez tartozott, hogy minden értékes dolog eredetileg az új-guineai emberek birtokában volt, amit a fehér emberek elloptak. Következésképpen ki kell őket űzni az országból. A nagy hajó természetesen soha nem érkezett meg, de ezt az apró kudarcot mindenki hamar elfelejtette. A cargo-kultuszba vetett hit ilyesmitől nem rendül meg.

Egy másik elképzelés szerint az elvesztett Édent a fehér embernek segítettek ősei szellemei újra megtalálni. S mikor Jézus feltámadt, nemcsak a menny kapuját nyitotta meg, hanem a földi jólétét is. Azonban a fehérek az utóbbit be-

Kis Beáta:

KULTUSZ

gazság Pápua Új-Guineában

zárták, a kulcsot megtartják maguknak, s rejtegetik.

Vannak akik azt képzelik, hogy a fehérek a pápuák őseinek visszatért szellemei. Különbőféle hasonlóság alapján egyeseket személyesen be is azonosítanak, s azt gondolják róluk, hogy ismerik a gazdagság titkát, de nem osztják meg velük. Egyes területeken egy kincsekkel teli, nagy, piros faláda megjelenésére várnak.

A második világháború jó termőtalajt szolgáltatott a mozgalomnak. A megrakottan landoló áruszállító japán és amerikai repülőgépek látványa, melyek szállítmányából néha a helyiek is részesültek, száz és száz új mozgalom fellángolásához szolgáltatott szikrát. Mikor a háború véget ért, „gazdagsága” eltűnt, sok-sok legenda született arról, hogy különböző helyeken mesés kincsek vannak elásva, hogy a háborúból visszamaradt tárgyak – beton építmények, elsüllyedt hadihajók, stb. – elmozdításával hozzájuthatnak a kincsekhez. Szintén az

amerikai katonák jó felszereltsége indította el a „vegyük meg Johnsont” mozgalmat, melynek vezetői pénzt gyűjtöttek az amerikai elnök megvásárlására. Úgy okoskodtak, hogy ha ezt a különleges személyt megszerzik, akkor Johnson majd ellátja őket a katonáinál látott „cargo”-val.

Az elképzelések sora szinte végtelen, s az idő előrehaladtával egyre modernizálódik. Szép számmal akadnak olyanok, akik óriási hasznót húznak az emberek hiszékenyséből, s csúnyán félrevezetik őket. Tagsági díjat gyűjtenek már jó előre, azt hirdetve, hogy a kincs megjelenésekor csak azok részesülhetnek majd a javakból, akik befizették az összeget.

Van, aki politikai hatalom megszerzésére használja a cargo-kultuszt, s azt állítja, hogy álomban jelentetett ki neki, hogy ha őt választják meg a terület képviselőjének, akkor végre megérkezik a várva-várt cargo. De már olyan is előfordult, hogy egy csoport a tanulásban, üzleti tevékenység kialakításában, esetleg a fehéreknél látott személyes higiénia utánzásában látja a kulcsot.

**A videokazetta megrendelhető: Zákeus Média Centrum:
1204 Budapest
Ady Endre u. 89.
Tel: 283-0148**

A cargo-kultuszt próbálták betiltani, figyelmen kívül hagyni, észérvekkel megszüntetni, de mindhiába. Néhány vezetőjét Ausztráliába vitték, s megmutatták nekik, hogy a „cargo” – az áru, a gazdagság – nagy gyárakban, kemény munka eredményeként jön létre, s nem az égből pottyán. Ez sem járt eredménnyel.

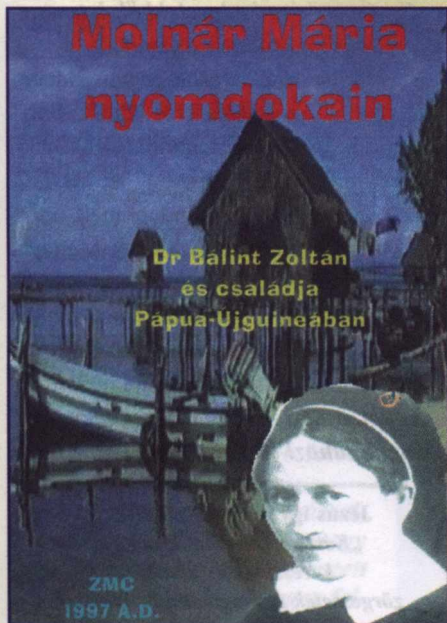
S mi, keresztyének, hogyan reagálunk?

Lehetne szörnyülködni, nevetni, vagy legyinteni, esetleg erőszakosan rendre utasítani a tévtanítókat. Semmi sem használna.

Nekünk, akik itt élünk együtt

Gauru falubeli
gyerekek

azokkal, akik mindezt hirdetik és hiszik, először is meg kell értenünk mindennek a lényegét, majd kitartó türelemmel, Isten erejével megpróbálni megváltoztatni.

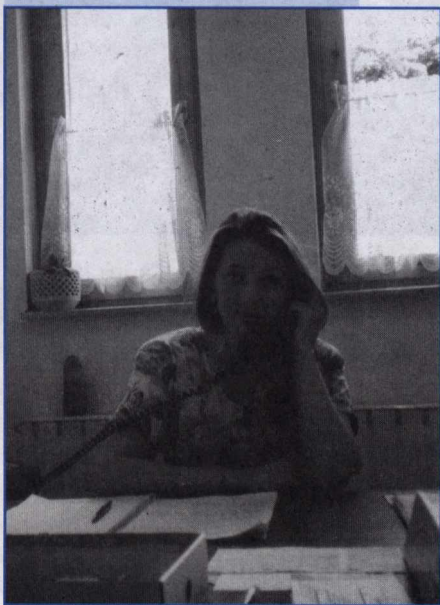
Ez azért is nagyon nehéz feladat, mert mint a példákban világosan látható, a mozgalmak jó része fehér-ellenes.

És mit tehetnek azok, akik mindent a fejlett, – nem a cargo-kultusztól, hanem vásárlási és pénzszerezési láztól szenvedő Európában olvassák? Kitartóan kérhetik Istent, hogy formálja át az emberek szívét, hogy Pápua Új-Guineán, Magyarországon és a Föld többi részein is minél többen megérthessék, hogy valójában mi az „EGY SZÜKSÉGES DOLOG”.

A „LÁTHATATLAN GYÜLEKEZET”...

Az Evangélikus Missziói Központ irodájában beszélgettünk, Börönte Márta, rákosszentmihályi segédlelkésszel, a Központ munkatársával. Megcsörren a telefon: Bálint Zoltán külmisziós előadói körútjáról érdeklődnek...

A hívás most nem Mártinak szól. A szolgálata ma már letelt. Minden második hétfőn van közöttünk fél kettőtől négy óráig. Ekkor kapott helyet a Kossuth rádióban az evangélikus félóra. Itt elhangzik a telefonszámunk: 400-3057. Azoknak hívását várjuk, akiknek kérdésük, a rejtvényünkre adott válaszuk, örömük, bánatuk, problémájuk van.

Sűrűn csörög a telefon. Milyen érzés, amikor megszólal?

Felveszem a telefont és a következő hangzik el: „Erős vár a mi Istenünk! Evangélikus Rádiómisszió. Hallgatom...” Erősebben ver a szívem, amikor megcsörren a telefon, mert tudom, aki hív azért teszi, hogy meghallgassuk. Minden hívásnál szeretném hitelesen, odaadással, empátiával felvenni a telefonkagylót.

Sikerül ez?

Felvenni igen, de letenni nem. Különböző hívások vannak. Másként teszem le a telefont, ha valaki arról beszél, hogy évek óta ágyban fekvő beteg. Sokszor került már műtőasztalra. Ez az együttérzés pillanata. Másként teszem le, ha valaki azért hív, hogy egy falevélen megszólaltasson egy egyszerű éneket az énekeskönyvünkől. Gyermekekorában tanulta ezt a tudományt. Érti a bizalmat, mert kéthetente mindig felhív. Ez az öröm pillanata. Másként teszem le, ha valaki értetetlen módon kritizálja a világot. A harag, düh szól belőle. Ez a tolerancia pillanata.

Kéthetenként ez a két és fél óra nem kevés? Vannak telefonos szolgáltatások, amelyek minden nap hívhatók...

Sokan felteszik ezt a kérdést. Előfordul az életben, hogy az emberi élet egy másodpercen vagy egy centiméteren múlik. Ehhez képest a két és fél óra sok. Nem tudjuk felmérni Isten áldását, de szüntelenül tapasztaljuk. Mit jelent, ha valaki kap egy „Élő vízcseppek” című igemeditációs kazettát, és elviszi családokhoz, hogy együtt hallgassák az igét? Mit jelent egy nagymamának, ha megerősítést kap: a keresetség a lényeg, nem pedig, hogy melyik templomban? Mit jelent, ha valaki tudja: ismét felhívhat egy áldatlan helyzetben a szakadék szélén állva? Mit jelent egy munkanélküli fiatalnak egy bátorító szó és egy „Küldetés” című könyv? Szeretném ha a Kedves Olvasó maga válaszolna ezekre a kérdésekre? Keresem a választ én is, és remélek...

Január óta sok hívás érkezett a „láthatatlan gyülekezetből”. Vajon látható lesz-e a láthatatlan?

Igen. Egyik vasárnap a gyülekezetemben az istentisztelet előtt odajött hozzám egy kedves asszony, személyében az egyik Hívónkat ismertem meg. Bemutakozott és elmondta, hogy vele beszéltem egyszer telefonon, és most eljött, hogy hallja az Isten ígését. Ettől fogva a láthatatlan láthatóvá lett. Más alkalommal én indultam el egy kórházba, hogy meglátogassam egy másik Hívónkat, aki vidékről került fel. A látogatásomkor kapta kézhez a vizsgálat eredményét. Együtt örültünk, hogy nem rosszindulatú a daganat. Levélben is felkeresnek, ez is a láthatóság jele. Egy-egy részletet hadd idézzek, Hívóink engedélyével: „Arról szeretnék írni, hogy az isteni Gondviselés milyen csodálatos. Mennyire az Isten tenyerén élünk! Isten szeretete és irgalma végtelen. Annyira szeret bennünket, bűnös embereket, hogy megengedi a szenvedést, hogy lelkileg megtisztíthasson bennünket és ezáltal még szorosabban Magához vonjon.”

Másik levélből egy gondolat: „Naponkénti imádságban hordozom a telefonos szolgálat ügyét, hogy eredményes és gyümölcsöző legyen.”

Szinte erő árad a levelekből, Isten szeretetéből merítenek az írók...

Ezek a levelek, hívások engem is bátorítanak, feltöltenek és erőt adnak. Folytatni kell! A telefonszámunk: 400-3057. ÉL egy másik „telefonszám” is: Mt 7, 7. Ez a szám mindig, mindenkinek, mindenhol, mindenért hívható. Mennyei Atyánk várja a hívásainkat. Azért vagyok itt, hogy a Mt 7,7 telefonszám jobban „csörögjön.” A mi számunk csak egy kis mellékvonal az Isten fővonala mellett.

Adjon az Isten erőt a „mellékvonal” szolgálatához!

**Jézus így biztat Mt 7, 7-ben:
„Kérjétek, és adatik nektek,
keressetek és találtok,
zörgessetek és megnyitják nektek!”**

„A hit hallásból van...”

Kiknek készül ez a kazetta-sorozat?

Most, az „első menetben” az Újszövetség könyveit és a Zsoltárok könyvét olvassuk szalagra. Legfőképpen látássérült testvéreinknek szeretnénk szolgálni ezzel, de ma már egy ilyen hanganyag szélesebb érdeklődésre tart számot. Az életmódunk oly mértékben átalakult, hogy például vannak emberek, akik hivatásuknál fogva kénytelenek hosszú időt autóban tölteni, és vannak fiatal anyák, háziasszonyok, akik számára szintén nagy ajándéknak tűnik, – a nemzetközi tapasztalatok is ezt igazolják, – a Biblia-kazetta.

Pál apostol azt írja, hogy a hit hallásból van, de vajon kiket fogunk hallani? Kik az igé megszólaltató hangok?

Nekünk is meggyőződésünk, hogy a hit hallásból van, éppen ezért az a célunk, hogy a megszólaltató hang minél kevésbé furakodjon az üzenet és a hallgató közé. Olyan hangokat kerestünk, akik nincsenek még „leterhelve” közismertségükkel fogva.

Arra gondoltunk, hogy a bábszínészek igazán alkalmasak e feladat elvégzésére, akik egyébként is – kezeiken kívül – döntően a hangjukkal végzik munkájukat. *Giovannini Kornél* vezetésével, aki a Budapesti Bábszínház művésze, az ország minden részéből hívtunk össze olyan bábszínészeket, akik örömmel vállalkoztak erre a feladatra. Nyolc ember olvassa kazettára az Újszövetséget és a Zsoltárokat.

A tervek szerint mikor lesz elérhető, megvásárolható a kazetta-sorozat?

Nagyon reméljük, hogy az ősz folyamán megjelenik, de legkésőbb a karácsony előtti ajándék-vásárlás idején már rendelkezésre fog állni.

Giovannini Kornél, bábművész a két héten át folyó felvétel vezetőjét kérdezzük:

Feltűnt, hogy igeolvasással, imádsággal indultok egy-egy munkanapnak. Mit jelentett számokra ez a különleges feladat?

Az Evangélikus Missziói Központ cinkotai hangstúdiójában megkezdődött az újfordítású Biblia hangkazettára történő felvétele. Dr. Tarr Kálmán, a Magyar Bibliatársulat főtákarával beszélgettünk.

Dr. Tarr Kálmán
és Tagai Péter
technikus

Úgy éreztem, hogy hosszasán áldogálok a piacon és várom, hogy jöjjön, aki megáld és megterhel egy feladattal. Ez megtörtént. Ezt a rendkívül nehéz feladatot kaptam, hogy vezetője-szervezője legyek az Újszövetség és a Zsoltárok hangszalagra rögzítésének. Örömmel fogadtam a kihívást, ugyanakkor megrettenem: el tudom-e jól végezni ezt a feladatot munkatársaimmal? Én azt hiszem, helyesen döntöttünk, amikor elvállaltuk.

Igével kezdtük mindennapi munkánkat, mert semmi másba nem tudunk fogódzni. Előlvastuk egyrészt azt az ígét, amit az Evangélikus Útmutatóban kijelölve találtunk, másrészt azt a szakaszt Márk evangéliumából, amit én választottam. Elővettük még *Ravasz László*: „Keresztén szellem, magyar kultúra”

című tanácsoló gyűjteményét is. **Visszatekintve a kéthetes munkára: voltak csúcspontok és mélypontok is, amikor még este tízkor is itt ültetek. Melyik könyv jelentette a legnagyobb próbatételt a színészeknek?**

Én azt hiszem, az előadó-művészetnek ez az egyedi jellege

Giovannini Kornél és Reschofsky György

volt, ami nehézséget jelentett. Lehet, hogy a legnehezebb könyv a Jelenések könyve, mégis kedves kollégám, *Beratin Gábor* ezt könnyedén mondta. Ugyanakkor a könnyűnek tartott János evangéliuma nehezen ment, sok gondot okozott. Voltak teljesítmény-különbségek is, de azt reméljük, hogy ezek majd a hangfelvételen nem fognak érződni.

E munka végeztével érzel-e valami telítettséget, érzed-e, hogy egy időre elég volt, vagy inkább azt, hogy „átmosott”, megtisztított az Ige?

Rendkívüli hálát érzek, hogy sáfára lehettem ennek a munkának. Örömmel várom, hogy hátha lesz folytatás, mert hasznosnak, fontosnak, sőt korszerűnek érzem. Sokan hallgatják majd, áldás lesz rajta.

Van-e még valami, amit szívesen elmondanál?

Tudom, hogy sokan imádkoztak értünk, olyanok is, akik tolókocsiban ülnek, akik látásukat elvesztették. Köszönjük nekik. Ez is bizonyítja, hogy az imának valódi ereje van és nem csak „időtöltés”

G. P.

BEMUTATJUK a Deák téri Evangelikus Gimnázium Missziói Körét, Zomboryné Bazsó Rozália tanárnő segítségével:

A kelenföldi evangélikus gyülekezetben kaptam első feladataimat *Bencze Imréné, Ágnes nénitől*, aki szeretettel, türelemmel tanítgatott. Pedagógus 28 éve vagyok, a Deák téri Evangélikus Gimnáziumban négy éve tanítok történelmet, három éve hittant. Nagy örömmel jöttem ide, tele tervekkel és tenni akarással. Elmondhatom, hogy munkámban sokat jelentett *Schulek Mátyás* igazgató úr bizalma, a gyerekek lelkesedése, a Külmissziói Egyesülettel való állandó, személyes kapcsolattartás.

Az első kapcsolatunk *Ágnes néni*, majd a Missziói Magazin útján jött létre. A Gyermekrovat rejtvényeit fejtettük meg, így jutottak el néhányan az első gyermekmissziós táborba. Kezdték rendszeressé válni a találkozásaink. Ellátogatott hozzánk *Seija Kuronen* finn misszionáriusnő. *Csepregi Márta* az ELTE tanára az Ural környéki nyelvokonainkról és az ottani missziói feladatokról tartott nagyszerű diáképes előadást. *Szentpétery Mariann* játékos formában tartott foglalkozást. Mély benyomást tett rám tavaly nyáron Helsinkiben a Missziós Központban tett látogatás. Megnéztük a misszió iskoláját, ismerkedtünk az intézet munkájával. Jó volt személyesen is találkozni azokkal az emberekkel, akiket eddig csak hírekből ismertünk.

Ágnes néni évente két alkalommal jött hozzánk az iskolába: beszélt a misszióról, ismertette a külmisszió aktuális feladatait: pidzsin nyelvű Bibliára gyűjtöttünk, legutóbb *Bálint Zoltán* hazautazására. A misszió híreit az iskolai hittan faliújságon folyamatosan ismertetjük, kirakjuk a Missziói Magazint, amelyet bárki kézbe vehet és olvashat.

Iskolánkban különösen a 7. osztály jár élen, érdeklődik a misszió iránt. Úgy érzem, ebben az osztályban sikerült felkelteni a figyelmet a misszió iránt. Bebizonyosodott, hogy egy mai gyereket is érdekelhet a misszió, érezheti: tehet valamit másokért. Ebben a tanévben a 7. osztályban a hittan tananyag a „Keresztység nagyjai” volt. Az apostoloktól kezdve napjaink jeles alakjaival ismerkedtek. Közülük *Bonifátius, I. István király, Francke, Bodelschwing, Albert Schweitzer, Kalkuttai Te-*

réz anya, Molnár Mária emelkedett ki. Cé-lunk keresztyén példaképek állítása, köve-tendő életutak megismertetése volt. Úgy érezzük, ez sikerült is. Ezt mutatják a gyer-ekek írásai is.

„Azért szeretem *Bodelschwinget*, mert missziós munkái alapvető gondokat oldot-tak meg. Belmisszióban és külmisszióban egyaránt jeleskedett...”

„*Albert Schweitzer* azért tetszett, mert tudta, mit akar, szerette a zenét... gyógyí-totta a betegeket, nem válogatott köztük”

„*Nekem Assisi Ferenc* a kedvenc alakom, mert otthagyta a vagyonát, felfedezte Isten teremtet világát, a madarak énekét...”

„*Agricola* azért példaképem mert sokat fáradozott a finnek közötti ébredésen és so-ha nem csüggedt el...”

„*Kalkuttai Teréz* anya összes tulajdonsá-ga megfogott engem és példaképemnek te-kintem... Tisztelem őt, mert kevesen képe-sek ekkorát váltani. Ami csak kell az élet-ben, megadatott neki, mégis Isten elhívta, mert tudta, amit akkor az emberek még nem, hogy ez a feladat való neki...”

„*Kedvenc* alakom *Tessedik Sámuel*. Az tetszett benne, hogy kitartó volt, élete végé-ig fáradozott az alföldi parasztok sorsának jobbításán, és nem lankadt el.”

„Egyre kevesebb ilyen ember van a vilá-gon, pedig egyre többre lenne szükség. Ezért kérjük Istent, hogy sok *Bonifátius*hoz hasonló személy szülessen.”

Terveink a jövőben:

Szeretnénk rendszeres kapcsolatot fenntartani a Külmissziói Egyesülettel

Találkozókat rendezünk misszionárius-sokkal

Figyelemmel kísérjük a Missziói Maga-zin híreit,

Tanulósobán gyöngyfüzéssel kis ajándé-kokat készítünk, amelyet elküldünk a hel-sinki Missziói Központba. Az ajándékok árát eljuttatjuk *Seija Kuronen*nek Mar-seille-ba, így támogatjuk az arabok között végzett munkáját.

Szívesen vennénk más evangélikus isko-lákkal való tapasztalatcserét. Jó lenne bár-milyen tapasztalatcsere, személyes kap-csolat a misszió területén dolgozókkal.

BEMUTATJUK a Középhalmi Evangélikus Missziót Szigeti Györgyné nyugdíjas pedagógus segítségével

A Misszió születése

Középhalom Szarvas város tanyavilágá-hoz tartozik, hét kilométerre van a város-

tól. Ebben az épületben valamikor 90-100 tanyai kisiskolás tanult egy tanító vezetésé-vel. Az államosítás és a körzetesítés után

öreges napközije mű-ködött itt, de elnépte-lenedett. Mint volt egyházi ingatlan viszszerkeztet a szarvasi Evangélikus Ótemplo-mi Egyházközséghez. Az egyházi vezetőség döntött úgy, hogy mű-ködjön itt egy egyházi jellegű, országosan ki-épült lelkigondozói sejt, a Misszióink. Az első lépéseket követte

a többi: alapítvány lettünk, Kuratóriumunk széleskörű pártoló tagságra támaszkodik.

Az Evangélikus Lelkisegélyszolgálattal együtt évenként 3-4 turnusban felnőtt evangélizációkat, csendesheteket szervezünk.

A nyár azonban a gyermekeké. 1993 nyarán nyílt az első hittanos tábor 48 fős létszámmal és 4 hetes időtartammal. Ezt követte egy ifjúsági zenei tábor, két héten át 20 résztvevővel. Táborunk főleg nagycsaládosok, csonka családok veszélyeztetett, kulcsos gyermekeiből áll.

A gyermekek több, mint fele kedvezményezett, vagyis ingyenes táborlakó. Gazdag programmal, szép élményekkel feleltetjük velük szegénységüket. Sok tapintattal, türelemmel oldjuk feszültségeiket.

Villáminterjú a tábor két résztvevőjével, Szvák Péterrel és Tóth Gyurival:

Úgy tudom, nem először vesztek részt ebben a táborban. Mióta jártok ide?

Négy-öt évvel ezelőtt voltunk itt először, azóta minden évben jövünk.

Miért jöttök szívesen?

Nagyon jó játékokban vehetünk részt, sok történetet megismerünk a Bibliából és kialakult már egy jó baráti társaság is.

Miről hallottatok az idei táborban?

Ezen a nyáron az elveszett emberekről beszélgettünk, mint a tékozló fiú, Zákheus. Ezek az emberek nem vesztek el végleg.

Jézus megtalálta őket, Isten segített, hogy jó útra térjenek.

Úgy hívják ezt a helyet, hogy missziói otthon. Tudjátok-e, mit jelent ez a szó: misszió?

Ez a kifejezés olyasmit jelent, hogy tanítjuk az embereket és segítjük őket hinni Istenben.

Mi valósul egyházunk missziói törvényéből?

„Az evangélizáció és misszió az egyház alapvető hivatása, ezért annak érvényesülnie kell az egyház egész munkájában.” (V. Tv. 1. §.) Egyházi törvényeink hatalmas súlyú mondata rögzíti így ezt a nagy tényt! Vajon mennyire került bele egyházunk vérkeringésébe ez az alapvető hivatás?

„Evangélizációs és missziói küldetése minden felelős egyházközségi tagnak van, de ezen szolgálatok hivatásszerű végzésével az egyház külön munkásokat készít fel és küld ki.” (V. Tv. 2. §.) Hol van, kikből áll – egyházunknak ez a felkészített csapata, amely az evangélizációs és missziói szolgálatok tervezett, hivatásszerű végzésével valamennyire külön foglalkozik? Ezeket a munkásokat ki készíti fel és küldi ki?

„Az országos közgyűlés az országos evangélizációs és misszió bizottság javaslata alapján irányelvekben rögzíti az evangélizáló és missziói munka időszzerű súlypontjait és azt legalább három évenként felülvizsgálja.” (V. Tv. 10. §.) Szomjazunk ezekre a konkrét irányelvekre és súlypontokra. Sajnos azonban még a törvény szerinti meghatározásokat is torzítjuk. Előadásokban, publikációkban, megbeszéléseinkben nehezen követjük törvényünk egyértelmű fogalmait, amelyek szerint „az egyház ébresztő evangélizációval fordul az egyháztól eltávolodottak, belmissziós szolgálattal a hazai nemkeresztények, külmmissziós felelősséggel pedig a külföldi nemkeresztények felé.” (V. Tv. 1. §. 2)

Vallom, hogy naponkénti megtérésre, a „légy irgalmas nekem, bűnösnek” imádságra mindnyájunknak újra és újra szükségünk van. Égetően szükséges azonban az élő, az aktív gyülekezeti tagok növekvő nyári konferenciázása mellett az egyházunktól teljesen eltávolodottak s a meg sem kereszteltek átölelése, gyülekezetbe hívása, nyári konferenciákra szervezése.

Az idei nyáron – hála legyen Istennek – érzékelhető fejlődést tapasztaltunk az evangélizációs és missziói konferenciák jellege, éle-

te terén. Egy konkrét példával szeretnék beszámolni erről az irányról.

Piliscsabán, a Bétel Missziói Otthonban július elején volt családi konferencia az öröm jegyében. A 100 fő körüli résztvevő több, mint egyharmada gyermek és ifjú, kevesebb mint egyharmada javakorabeli, s a harmadik harmad 60-70 év fölötti idős testvér a Krisztusban, akik a 40-es 50-es évek izzó konferenciáit is jól ismerték. Ebben a 100 fős összetételben azonban több, egyháztól idegen helyzetben élő, sőt megkereszteletlen résztvevő is volt. Nagy örömet okozott a minden reggeli torna alkalmas mozgással, igékkel, énekléssel, mondókákkal. Aztán a fegyelmezett, vidám énekléssel erősített étkezések, s az imaközösségek együttléte is valódi kincset jelentett. Erőtéljes üzenetet szövegeztünk meg az igehirdetési sorozatok, bibliakörök, előadások. A különleges összetétel nehezen kialakítható csoportokat igényelt. Külön foglalkozás kellett a kisgyermekeknek, a kamaszoknak, az idősebb fiataloknak, s a nagy konferenciái alkalmának is súlyt kellett biztosítani.

Látszott, hogy ilyen helyzetben a szokásosnál jóval több és többféle szolgálóra van szükség. A felnőtteknek szóló esti evangélizációról a sokféle lelkületű serdülők egy része távol maradt az első napokon. Ezért nekik egy külön helyiségben, komolyabb ifjak segítségével szerveztük az esti igehirdetést. Majd elvontunk egy futballmérkőzésre a missziói otthonon kívüli pályára.

Hullámanak most is bennem a nagyszerűbbnél nagyszerűbb emlékek. A legsúlyosabb talán az, amikor a befejező úrvacsoravételnél, a letérdelésnél, egy serdülő barátom furakodott mellém. Ő még olyan fiatal volt, hogy csak áldást kapott, de ott az oltárnál egyik kezemmel átöleltem. Talán meg sem volt keresztelve... mégis a Krisztusban csodaként kialakuló testvéri egységet kaptam ajándékba: az Isten minden emberi értelmet meghaladó békességét.

Dr. Koczor Miklós

Egy, két, há...?

Érdekes cím, de nem ám az év végi bizonyítványok jegyei, hanem az albertir-sai Missziói Gyermekkonferencia jelmondata. Eleinte el sem tudtuk képzelni, hogy vajon mit takarhat, a négy nap folyamán azonban fényt derítettünk vezetőinkkel e szavak értelmére. Az esti és reggeli áhítatok bibliai történetei adtak magyarázatot az idő előrehaladtával:

EGY fontos dolog – Mária és Márta története

KÉT választás – A szőlősgazda „hangulatember” fia

HÁROM próba kiállása – a kánaáni asszony lányának meggyógyítása

A jobb megértést szolgálták a számokhoz kapcsolódó bibliai igehelyek kikeresése egyénileg, és a belőlük fakadó kérdések áradata is. A harmadszor megrendezett tábor ismét sok témát vetett fel.: Pápua Új-Guinea, arab misszió, brazil evangélikus magyar szórványmunka, börtönmisszió, rádiómisszió... Képzletünkben megelevenedtek az elbeszélések mozzanatai, melyek sok diaképpel, videoanyaggal egészültek ki. A komoly beszélgetések után vidám percek következtek: nem maradt ki a sport és a zsidó tánctanulás sem.

Tartalmas napokat tölthettünk el e csodálatos helyen! Külön köszönet illeti a vezetőket, hogy megszervezték a már hagyománnyá vált konferenciát, és „elviselték” csínytevéseinket is... Az alberti Evangélikus Szeretetotthon dolgozóinak is köszönetet mondunk!

Ez a kezdetleges matematikai számolás azonban számunkra rajtindulást jelenthet a szoros kapu felé és a bel- és külmiszió ügyében való tevékenykedés elkezdését.

Sántha Edit, Nyíregyháza

Csatlakozom mindahhoz, amiről Edit levele és a fotók tanúskodnak: tartalmas és színes napokat töltöttünk harmincheten Albertiben.

Mitől missziói egy gyermekkonferencia? – teszik fel sokan és tesszük fel mi is évről évre a kérdést. Úgy látom, attól, hogy szeretnénk felébreszteni a gyerekek felelősségét mások iránt, szeretnénk „aktivizálni” őket. Ma nagyon sok „szivacs-keresztény” él

szeretnénk, ha a hallgatás-cselekvés egyensúlya kialakulna és ezt nem lehet elég korán kezdeni. Jó dolog Jézus kezének, lábának, szájának lenni itt a földön, ezt meg kell érezniük már a legkisebbeknek is.

• Igen, de ha nincs új élet belül, nincs mondanivaló, nincs menteni-vágyás, akkor nincs cselekvés sem – mondják sokan. Való igaz, hogy a szívben indul a misszió – korhatártól függetlenül.

E cél érdekében azonban mi sem tehetünk többet, mint bárhol máshol, bármely más konferencián: tartalmas, mély, megharcolt, de könnyen érthető áhítatokkal tápláltuk őket reggel és este (ezt azért írhatom, mert az áhítatokat nem én tartottam) és imádkoztunk a Szentlélek segítségéért, aki hitünk szerint jelen volt és most is kíséri mindazokat, akik ott együtt voltak.

Bálintné Gyöngyi

köztünk, akik minden lelki eledelt szívesen elfogadnak, mindenhol jelen vannak, ahol Ige szól, mert van lelki éhségük, de nincsenek gyümölcsaik, környezetük évtizedek óta változatlanul közömbös. Mi

Megragadom az alkalmat, hogy TÁBORTALÁLKOZÓRA hívjak mindenkit, aki szívesen találkozna nyári ismerőseivel. A találkozót október 10-én, szombaton 11-től 16 óráig a Deák téri gyülekezet ifjúsági termében tervezzük.

⇒ Hozzatok magatokkal EGY nevet, akiért felelősséget éreztek és jövőre szívesen magatokkal hoznátok a konferenciára!

⇒ Javasoljatok KÉT olyan országot, földrajzi tájat, amelynek keresztény missziójáról szívesen hallanátok jövőre!

⇒ Hozzatok magatokkal HÁROM darab gombot (kicsit, nagyot? – mindegy, ami nektek tetszik, de búcsút kell majd vennetek tőlük...)

Várunk szeretettel, barátaitokkal együtt!

MISSZIÓI IMATÉMÁK – HÍREK – KÉPEK

Amiért, Akiért imádkozhatunk:

Bálint Zoltánért és családjáért,
hazai missziói előadó körútjának gyümölcseiért
Seija Kurenenért:
munkájáért Marseille-ben és környékén,
a női bibliaórákért, az új munkaév feladataiért
A határon túli magyarságért
A cigánymisszióért
Isten nyisson újabb kapukat
a rádió- és kazettamisszió előtt
Az EKE induló Bibliaiskolájáért
A teológus hallgatók Missziói Műhelyéért
A Pólus Centerben elkezdett misszióért
Iskoláink missziói szolgálatáért az új tanévben
Újabb missziói munkatársak elhívásáért

Örömhír a nagyvárosnak

*konzultáció a városi misszióról október
14-16-ig a Ráday Kollégiumban
a Protestáns Missziói Tanulmányi Intézet
szervezésében*

A résztvevők bepillantást nyerhetnek az egész világot behálózó városi missziói szervezetek működésébe, képet kaphatnak a budapesti szociális – misz-

ziói munka helyzetéről és szervezeteiről, megismerhetik a nagyváros legégetőbb problémáit és együtt kereshetik azokat a megoldási lehetőségeket, amelyekkel az egyén és a közösség gyógyu-

lását elősegíthetik. A városi misszió célja ugyanis világszerte azonos: a nagyvárosi élet peremére került, talajt vesztett emberek talpra állítása, mindig a teljes ember szükségleteit (testi, lelki, szellemi) szem előtt tartva.

További információ: 1641 Budapest, Kálvin tér 7. II. em. Pf. 150

Tel/fax: 216 20 54

„Énmiattam támadt ez a nagy vihar...”

(Jón 1, 12)

ORSZÁGOS EVANGÉLIZÁCIÓ

október 17-18-án, szombaton 9.30-tól vasárnap délig a Deák téren.

Bácskai Károly, Gáncs Péter, Győri Gábor,
dr. Harmati Béla, Smidéliusz Gábor, Sztojanovics András szolgálatával.

AZ „EKE” szervezésében: CSENDES NAP

szeptember 26-án
szombaton 10-től 4-ig
a kispesti ev. templomban
PRESBITERI HÉTVEGE
november 13-15. Piliscsabán.

„ELMENT ÉS SZÓLT...”

a piliscsabai missziói konferencia szerkesztett hanganyaga 2x90 percben
Bencze Imre, Bolla Árpád,
Gáncs Péter, Győri János,
dr. Hafenschner Károly,
Keveházi László, Szabó András szolgálatával.

Megrendelhető az Ev. Miszsiói Központ címén.
A kazettákért csak adományokat fogadunk el.

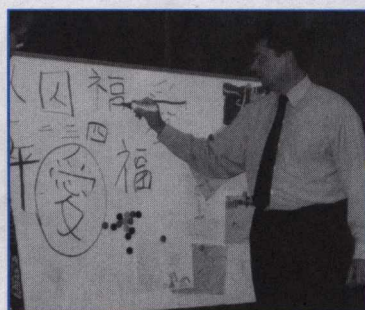
Missziói Magazin az interneten is!

Elérhető az Ev. Egyház home page-n:
<http://lutheran.alarmix.net/ev.mis.htm>

„Életjelek” a Pólus Centerből...

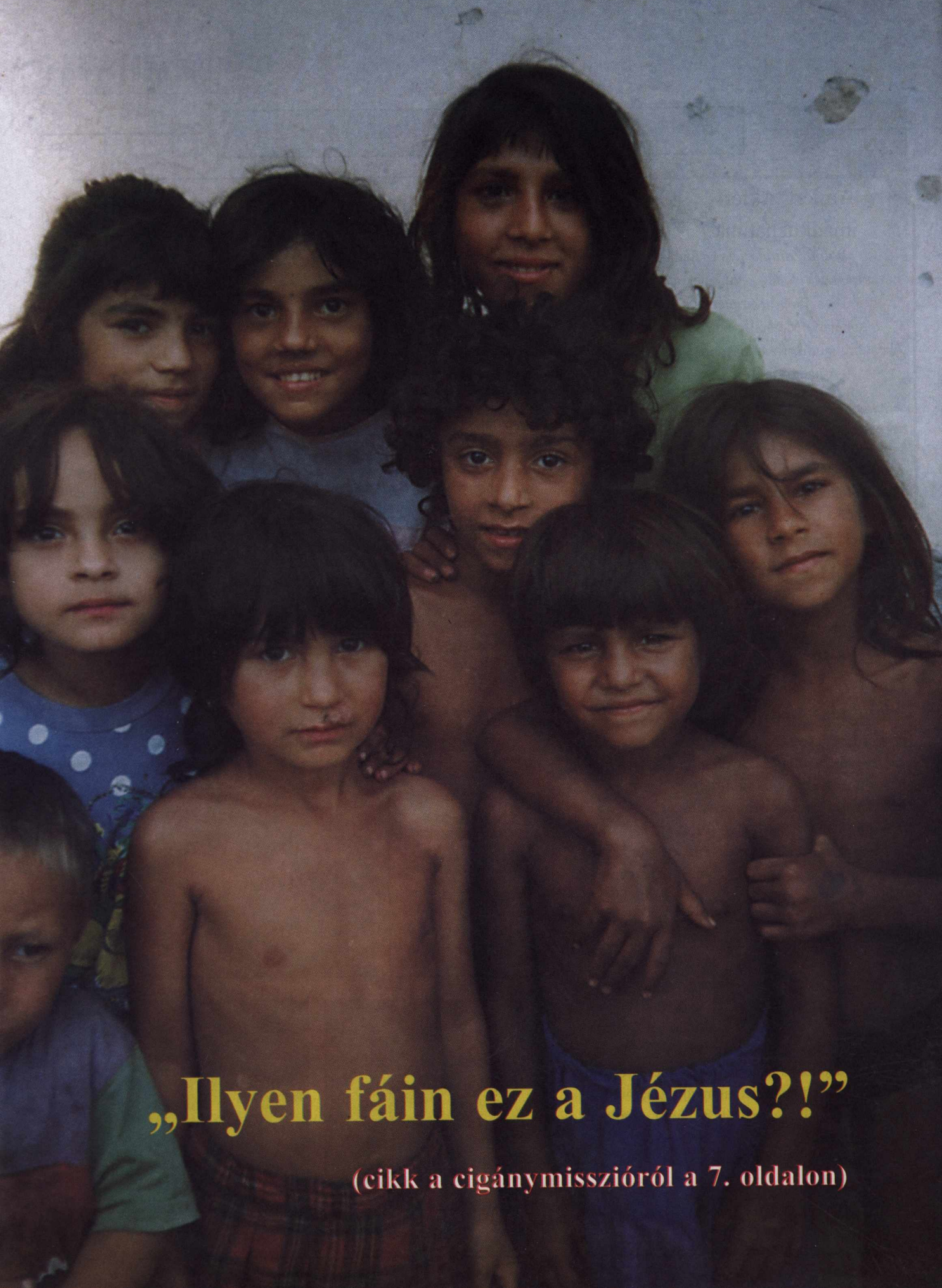

Munkatársi megbeszélés

Heikki Hilvo előadása a kína-misszióról

„Ilyen fáin ez a Jézus?!”

(cikk a cigánymisszióról a 7. oldalon)